

VEČERNI LIST

NEODVISEN DNEVNIK *

Posamezna številka 16 vinarjev.

Cene po pošti:

za celo leto K 40.—
za pol leta K 20.—
za četrt leta K 10.—
za 1 mesec K 3.50

Za Ljubljano mesečno 3 K.
Uredništvo in uprava:
Kopitarjeva ulica št. 6.
Uredn. telefon št. 50.

Italijani zbirajo čete proti Jugoslaviji.

Izvirno poročilo.

Vrhnika, 23. julija. Iz Dolenjega Lopotca poročajo dne 27. t. m. K nam prihajajo ogromne mase laškega vojaštva. Včeraj je došla brigada »Venezia« in artilerijski polk št. 112, velike množine arditov in naskakovalnih bataljonov, pred njimi pa takozvane »Compagnie della morte«. Vse je od nog do glave oboroženo in z jekle-

nimi čeladami na glavah. Gredo vsi v smeri proti Rovtani. Če jih sprašuješ kam da gredo, pravijo vsi, da v Ljubljano. Vedo tudi povedati, da je v okolici Žirov na tisoče jugoslovanskega vojaštva. Disciplina in duh sta precej dobri vse v sovraštvu do Jugoslavije.

Nova demarkacijska črta v Banatu.

LDU Belgrad, 23. julija. Iz Temešvara poročajo: Danes je v Temešvaru pričela s svojim delom vojna komisija, ki ima nalogo določiti novo demarkacijsko črto, kot začasno mejo med Srbijo in Rumunijo v Banatu. Predsednik komisije je francoski general Tirnois, a člani po eden višji častnik interesiranih držav. Srbski delegat je polkovnik Jovan Veljković. Nova meja gre s severa devet kilometrov južno-zapadno

od mažarskega mesta Nako, od tu med Valkanijem in železniško progo proti Mokrinu, Veliki Kikindi in Zombolju, od tu na jug proti Pardanju in Madošu, odkoder se spusti v južno-vzhodni smeri proti železniški progi Bazias-Temešvar, katero preseka med Vatinom in Moravico, nakar krene na vzhod, obide Vršec in Belo Cerkev ter se spusti na reko Nero, ki na jugu završuje mejo.

Na Francoskem namesto stavke — resolucija.

LDU St. Germain, 23. julija. (DKU) Posvetovanje narodnega odbora Confederation generale du Travail o stavki je trajalo dva dni. Zastopniki velikih strokovnih zvez kovinskih delavcev, rudarjev in železničarjev so nastopili proti radikalnim elementom. Confederatia je sklenila z 90 glasovi proti 17 glasovom, med tem ko 8 glasov ni bilo oddanih, dolgo resolucijo, ki zahteva različne fiskalične in gospodarske ukrepe in izjavlja, da katastrofa, ki jo je pripravljala vlada s svojimi odredbami, še ni odstranjena ter zavrača gospodarsko in finančno politiko vlade ravno tako, ka-

kor stališče vlade z ozirom na obrekovanje delavskega sloja. Narodni komite jemlje amnestijo in demobilizacijske odredbe na znanje kot posledico delovanja Confederation generale du Travail, ravno tako tudi odpravo blokade proti Nemčiji, zahteva pa isto tudi za Rusijo in Ogrsko. Nadalje je narodni svet tudi soglasno sklenil resolucijo, ki vstraja pri zahtevah gospodarskega in političnega značaja, ki obsoja intervencijo na Ruskem in na Ogrskem, in izraža simpatije delavcem vsega sveta.

Japonska zapusti Šantung.

LDU Rotterdam, 23. julija. (DKU) »Rotterdamsche Courant« poroča iz Pariza: Japonska je sporočila mirovni kon-

ferenci, da umakne svoje čete iz Šantunga ter da vzdržuje samo svoje gospodarske zahteve glede železnice.

Nova nemška vlada pred narodno skupščino.

LDU Nauen, 23. julija. (Brezlično.) V sredo se je nova nemška vlada uradno predstavila weimarski narodni skupščini. Pri tej priliki je imel ministrski predsednik Bauer govor, v katerem je med drugim izjavil: Pred štirinajstimi dnevi je bila pod pritiskom svetovnega položaja ratificirana mirovna pogodba. S tem se je končala doba, ki obsega orjaški napredek, pa tudi tragično katastrofo Nemčije. Celo oni, ki so v stari nemški državi stali v najhujši borbi z režimom, so morali dati slovo marsičemu, kar jim je bilo lju-

bo in drago. Toda življenje gre preko tega svojo pot naprej. Prav to bridko slovo nam mora biti izpodbuda, da se z vso silo poprimemo nalogo, katero nam nalaga najbližja bodočnost. Sedaj ni časa za pričkanje o preteklosti in o vprašanju krivde, niti za proteste proti nasilju marveč iskati je treba nove poti, po kateri naj krene nemška republika. Naš pogled, naš korak mora biti umerjen naprej. Ena glavnih nalog bo izpolnitev obveznosti, ki nam jih nalaga mirovna pogodba, vzpostavitev našega opustošenega narodnega

gospodarstva. Za nemški narod bi bilo neopustno, ako te naloge ne bi znal zmagati, posebno še sedaj, ko v novi državi sam odloča o svoji usodi.

Pod tujčevo peto.

Solnčna Goriška, nekdan naš ponos in naše veselje, je danes zapuščena. Mizerija se naseljuje vanjo vedno bolj, odkar je laški odrešitelj prevzel gospodarstvo v svoje roke. Inteligenca zapušča svoja mesta in beži v Jugoslavijo. Kaj naj poreče ljudstvo, ko to vidi! Žalostno gleda ta pojav, zavedajoč se, da pride na mesto našega uradnika tujec, s katerim se ne bo moglo pogovoriti. Težko je stališče slovenskega uradnika v zasedenem ozemlju. Italijanski uradniki so si ustanovili svoje društvo državnih uradnikov v Beneški Juliji; k svojim sejam in shodom seveda nima pristopa noben Slovenec. Vzgojeni so že tako v šovinističnem duhu, da sluga ne pozdravlja višjih slovenskih uradnikov. Slovencu so vedno za petami italijanski detektivi na vsak gibljaj, tako, da je občutljivemu človeku življenje nezno. Zato pa vsa čast onim, ki vstrajajo v vseh težavah med zapuščenim ljudstvom.

Najbolj težko dene človeku, ako vidi, da igrajo največjo vlogo oni, ki so bili od nekdan največji nasprotniki Slovencev. Pa to naj bi že bilo! Med zagrizenci se dobe bivši avstrijanci prve vrste, petolizci stare trhle Avstrije. Tak junak je goriški državni pravdnik dr. Marinaz. Ve pač, kakaj tako dela! Zaveda se starih grehov in z glasnim preziranjem in zaničevanjem Slovencev in skrajno udanostjo Italijanom hoče zatajiti in skriti, kar je nekdan zagrešil proti »materi«. Med temi junaki, ki so nosil glavni zvonec, je tudi okrajni sodnik dr. Vinci, ki je moral ob vsaki priliki govoriti slavnostne govore zmagoviti italijanski armadi. Pozabil je, kako je letal v začetku svetovne vojne po Gorici s črnolitim trakom in se lizal avstrijskim častnikom! Menda je opral to svojo zadevo pred italijanskim častnim sodom! Toda pozabil je, kakšnega prijatelja se je delal svoj čas Jugoslovonom in kako je odobral rimski pakt ter trdil, da se ne bomo prepirali za par pedi zemlje. Ako bi imelo kaj tega ali onega ljudstva priti pod drugorodno oblast, naj velja pravica narodnih manjšin povsod in vselej! Pozabil je na svoja načela. Sicer so pa postali, kakor čujemo, odrešeni gospodje siti njegovih govorov in ustavili njegovo plodono delovanje.

Čujemo, da so trgovci odtegnili blago trga, odkar so se cene znižale. Na goriški trg ne prihaja nič več sadja. Meso, in sicer argentinsko, dobi oseba na teden enkrat in prav nič več in nič manj kakor 15 dkg. Živil pomanjkuje v okupiranem ozemlju in v Italiji. Toda upati je, da zopet pomore ententa ubogi zavezanci v stiski in jo reši boljše viza. Le vina je dovolj, toda ne pristnega, ampak ponarejenega, po katerem človeka ščiplje po želodcu.

Poslopja slovenskih šol v Gorici so še vedno zasedena po vojaštvu. Nikakega znamenja ni, da bi slovenska deca dobila šolo v svojem materinem jeziku, dasi opogosto čujemo slične glasove. Da bi bili resnični, kdo bi jih bil bolj vesel kakor slovenska deca in slovenski starši! I. S.

Ministrski svet proti imenovanju djakovskega škofa.

LDU Belgrad, 24. julija. Na včerajšnji seji ministrskega sveta se je razpravljalo o imenovanjih djakovskega škofa Akšamoviča. Ker je papež imenoval Akšamoviča brez vednosti in privoljenja naše vlade, je ministrski svet odločil, da bo protestiral proti temu in da ne sprejme imenovanja.

Naša vojna odškodnina.

LDU Belgrad, 24. julija. Proučevanje vprašanja o vojni odškodnini se bliža svojemu koncu. Komisija, ki proučuje predloge zaveznikov, bo zaključila v nekoliko dneh svoje posle. Naše vprašanje je v glavnem rešeno povoljno.

Finančni odbor narodnega predstavništva.

LDU Belgrad, 23. julija. Včeraj dopoldne je imel finančni odbor sejo, pri kateri je razpravljalo o dvanajstih proračuna za mesec september.

Mirovna pogodba za Bolgarijo.

LDU Lyon, 23. julija. (Brezžično). Komisija za odgovornost se je sestala k seji v torek ob 10. dopoldne. Razpravljala je o določbah za mirovno pogodbo z Bolgarijo, v kolikor se tičejo njenega delokroga. Tudi komisija za odškodnino in obnovo, ki se je zbrala k posvetovanju kake pol ure kasneje, se je pečala s klavzulami bolgarske mirovne pogodbe.

LDU Lyon, 23. julija. (Brezžično). V zmislu sklepa, ki ga je sprejel vrhovni svet zaveznikov v svoji seji pretekli četrtek popoldne glede mej Bolgarije, se bo to vprašanje ponovno obravnavalo v prihodnji seji, najbrže v četrtek.

Grško-bolgarske meje.

LDU Berlin, 23. julija. (Dun. KU) »Lokal-anzeiger« poroča iz Lugana: Kakor doznava »Corriere della Sera« iz Pariza, je Tittoni v včerajšnji seji sveta četvorice izjavil: Ker zadržanje zastopnikov Grške in Bolgarske onemogoča srečen izid v vprašanju mej med obema državama, polaga on svoj mandat v roke četvorice nazaj.

Dr. Renner odpotoval na Dunaj.

LDU Lyon, 23. julija. (Brezžično). Namestnik nemško-avstrijske delegacije na mi-

rovni konferenci, dr. Renner, je sporočil generalnemu tajništvu konference, da odpušča za nekaj dni na Dunaj in da bo za njegove odsotnosti vodil nemško-avstrijsko delegacijo namesto dr. Klein, bivši avstrijski justični minister.

Nemško-avstrijski kmetijski svet proti mažarskim boljše vizi.

LDU Lyon, 23. julija. (Brezžično.) Z Dunaja poročajo: Nemško-avstrijski kmetijski svet v svoji seji sprejel resolucijo, kjer ostro obsoja počenjanje mažarskih boljše vizi, zlasti njihovo postopanje z mažarskim kmetijskim prebivalstvom, in kjer slovesno izjavlja, da bodo vsi avstrijski kmetje kakor en mož vstali proti vsakršnemu poizkusu ustanoviti v Nemški Avstriji republiko svetov.

Volilni red na Češkem.

LDU Praga, 23. julija. (ČTU) V današnji seji narodne skupščine predložil zakonski načrt glede volilnega reda za narodno skupščino čehoslovaške republike veli: Prvo volilno okrožje, Praga in k mestu pripadajoči sodni okraj volijo 43 poslancev. Volitev poslancev v narodno skupščino razpiše ministrstvo za notranje posle na nedeljo med prvim in 30. decembrom 1919. Narodna skupščina se voli za dobo 5 let. Voliti smejo vsi meščani čehoslovaške republike brez razlike spola, ki so na dan volitvenega razpisa prebivalci 21. leto, prisegli čehoslovaški republiki zvestobo in ki stanujejo najmanj 3 mesece po izdani volilnih list v občini in ki po tem zakonu niso izključeni od volilne pravice. Za člana narodne skupščine more biti izvoljen vsak, ki ima volilno pravico, ki je na dan volitve dosegel svoje 24. leto in ki je vsaj 3 leta v kakšni občini čehoslovaške republike pristojen. Vsak volilec ima dolžnost, udeležiti se volitve. — Potem je bil sprejet zakon, po katerem se bodo državnim uslužbencem vrnila vojna leta in zakon osnove kolegijskih sodišč. Poročevalec ustavnega odseka dr. Weyr je poročal o predlogu dr. Natuške in tovarišev glede ureditve gmočnih razmer občinskih in okrajnih uradnikov. Zakon velja tudi za Moravsko in Šlezijo. V obeh branah se sprejme zakon o polnoletnosti, ki se zniža od 24. na 21. leto. Druge predloge, glede ureditve jezikovnega vprašanja, ustanovitve pravnega volilnega sodišča, reforme javne uprave in ustave čehoslovaške republike se bodo predložile z željo, da se v najkrajšem času uredi vse tako, da bo dana podlaga za nadaljni razvoj čehoslovaške republike. Število poslancev ni natanko določeno; približno jih bo okoli 300, tako da pride en poslanec na 50.000 prebivalcev.

Poincaré za Belgijo.

LDU Bruselj, 23. julija. (Dun. KU) Wolf-fov urad poroča: Pri velikem dineju na čast Francije je imel kralj govor, v katerem je razrazil obudovanje Belgija Franciji in je udejal, da bo mir pristržno prijateljstvo med obema državama mogel le okrepiti. Belgija računa na podporo Francije pri obnovi gospodarstvenega življenja. Poincaré je odgovoril: Francija in alijanci žele, da bo Nemčija izpolnila svoje obveznosti in da bo Belgija dobila odškodnino, do katere ima pravico.

Španski kralj za Vilijama.

LDU Berlin, 23. julija. (Dun. KU) »Abend« poroča iz Bazla: Kakor doznava »Times«, se je tudi španski kralj pri angleškem kralju izrazil proti obsodbi bivšega nemškega cesarja.

355 milijard vojne odškodnine.

LDU Berlin, 23. julija. (Dun. KU) »Abend« poroča iz Bazla: Po listu »Daily Mail« je določila angleška komisija za proučevanje raznih odškodninskih vprašanj vsoto 100 milijard

šilingov. Ako se prišteje 200 milijard za Francijo in 55 milijard za Belgijo, bo znašala skupna odškodninska vsota za Nemčijo 355 milijard šilingov.

Italijani pobijajo francoske vojake.

LDU Belgrad, 23. julija. Iz Skadra poročajo: Dne 17. t. m. so italijanski vojaki zabodli z noži v neki krčmi v Skadru francoskega vojaka, ki je naslednji dan umrl vsled ran.

Japonski in kitajski delegati.

LDU Lyon, 23. julija. (Brezžično.) Iz Newyorka se poroča: Semkaj so dospeli s parnikom »Aquitania« zastopniki kitajske in japonske mirovne delegacije. Člani obeh skupin so imeli razgovore s poročevalci listov o vprašanju Šantunga. Dočim so Kitajci ostro kritizirali nameravano rešitev tega problema, so japonski delegati v svojih izjavah zagovarjali stališče konference kot pravično in zatrjevali, da ima Japonska napram Kitajski najboljše namene.

Poziv.

Dne 8. julija je velik požar vpepelil vas Zagradec v občini Spod. Slivnica pri Grosupljem. Zgorelo je 27 hiš in 58 gospodarskih poslopij, veliko število goved in prašičev in nešteto perutnine. Uničena je velika množina poljedelskih strojev in vozov in skoraj vsa zaloga živeža in krme.

Mnogim nesrečnikom je zgorela tudi vsa obleka in ves denar, tako, da je sedaj do 200 ljudi brez strehe in brez vsakega imetja.

V nesreči prizadeti prebivalci vasi Zagradec so toraj v skrajni bedi, po svoji lastni moči si ne morejo pomagati, treba jim je pomoči od drugih.

Da se jim olajša beda, razpisujem s tem nabiranje milih darov po celem območju deželne vlade za Slovenijo.

Darovi se sprejemajo v Ljubljani pri poverjeništvu za notranje zadeve (ravnatelj pomožnih uradov) in pri mestnem magistratu, drugod pri vseh okrajnih glavarstvih in pri oblastvih, katere bodo ta določila, pri mestnih magistratih v Celju, Mariboru in Ptujih. Darovi se bodo razglasili v »Uradnem listu« in odkazali svojemu namenu.

Deželna vlada za Slovenijo — poverjeništvu za notranje zadeve.

V Ljubljani, dne 21. julija 1919.

Poverjenik: Golia s. r.

Iz pokrajine.

k škof dr. Jeglič v Belgradu. Ljubljanski škof dr. A. B. Jeglič je v ponedeljek popoldne obiskal ministrskega predsednika Protiča in belgrajskega metropolita.

k Odpust iz vojaške službe. Vojni minister je odredil, da se morajo vsi rezervisti, ki spadajo v tretji poziv, nemudoma odpustiti iz vojaške službe.

k Izvestje drž. gimnazije v Novem mestu o šolskem letu 1918—1919 je izšlo prvič v slovenskem jeziku. Od leta 1746, pa do l. 1855. je izhajalo v latinščini, pozneje v nemščini. Vsebina izvestja je: Pozdravni govor ravnatelja

108. Westra na prvi narodni praznik dne 14. decembra 1918, slavnostni govor prof. Davorina Majconca na Vodnjakovi akademiji dne 13. marca 1919, Solška poročila. Koncem Solške leta 1918—1919 je bilo na zavodu 189 učencev, 24 hospitantov in 2 eksternista.

k Izvestje drž. gimnazije v Kočevju za leto 1918/19. Izkazuje 60 gojencev in 4 prijavljence. Po materinem jeziku je bilo 9 Slovencev, 54 Nemcev in 1 Čeh.

k Umrli vojniki iz zasedenega ozemlja. 1. garnizijski bolnišnici v Ljubljani so umrli v času od 22. novembra 1918 do 7. februarja 1919 sledeči vojniki iz zasedenega ozemlja: črnovoj. delavec Alojzij Devetak iz št. Mihela pri Gorici, pešec Fr. Jug iz Solkana pri Gorici, pešec Alojzij Radovan iz Ožizice, okraj Poreč v Istri, četovodja Franc Habe iz št. Vida nad Vipavo, delavec Leopold Širca iz Pliskovice pri Sežani, finančni nadpaznik Urban Mežnar iz Nem. Ruta pri Tolminu, desetenik Alojz Mlinar iz Unca pri Logatcu, pešec Matija Frölich iz št. Vida nad Vipavo, pešec Rudolf Cijan iz št. Petra pri Gorici, pešec Ivan Črnilogar iz Šebrelji pri Tolminu, orož. podstražm. Janko Nachtigal iz Lož pri Logatcu, pešec Franc Mlakar iz Žir pri Logatcu, pešec Franc Poženel iz Črnega vrha pri Logatcu, narednik Ivan Murovec iz Idrice, četovodja Rudolf Rebula iz Volčjega grada pri Komnu, orož. okr. stražm. Jožef Samokec iz Šempasa pri Gorici, strelce Matija Komac iz Bovca, pešec Alojz Doljak iz Gorice, pešec Jožef Zavadlav iz Vrtojbe pri Gorici, poročnik Friderik Lutman iz Štandreža pri Gorici. Imenovani so pokopani na pokopališču Sv. Križa v Ljubljani. Mrtvaški listi se nahajajo pri »Posredovalnem uradu za begunce v Ljubljani«, Dunajska cesta 38, katere prizadete rodbine lahko dvignejo.

k V Peračici pri Brezjah priredimo dne 3. avgusta (v slučaju slabega vremena dne 10. avgusta) vrtno veselico. Ves dobiček je namenjen za dovršitev nove ceste z Brezje na Leše. — Spored: Dražba lesa, srečkanje, šaljška pošta in prosta zabava. — Okoličani, prihitite v obilnem številu.

k Prostovoljno gasilno društvo v Bohinjski Bistrici priredi v nedeljo, dne 27. julija ob 15. uri dve igri in sicer: »Trije tički«, burka v dveh dejanjih. »Brat Sokol«, veseloigra v enem dejanju.

k Hausenbichlerjevo kočjo na Mrzlici je sklenila Savinjska podružnica Slovenskega planinskega društva popraviti, ker je bila kočja tekom vojne docela uničena. Koča je še zaklenjena ter se dobi ključ tudi v Hrastniku pri učitelju Rošu ter pri Sv. Katarini nad Trbovljami pri gostilničarju Šporinu. Te dni se bo po Trbovljah in Hrastniku zbiralo prostovoljne doneske za popravila in opravo kočje.

k Organizirano tržaško izvozno odelstvo. Pod tem naslovom prinašajo »Freie Stimmen« v Celovcu z dne 12. t. m. naslednje poročilo z Dunaja z dne 9. t. m.: V Trstu deluje že nekaj časa sem izvozna tržadka, katere šef so Anton Segre, Ignacij Weiss in dr. Micholich. Anton Segre je brat šefa italijanske vojaške misije generala Segre na Dunaju. Tržaška firma si je navzela nalogo, da diktira cene in jih vzdržuje na gotovi višini za blago, ki se uvaža v Nemško Avstrijo. Poizkus drugih tržadk,

da bi prodrle to zvezo in se vpeljale v Nemški Avstriji s cenejšimi ponudbami, se je doslej vsakokrat razbil na prometnih vprašanjih in na italijanskih izvoznih dovoljenjih.

k Prepoved sadenja tobaka. Finančni minister je izdal podrejenim organom naredbu, s katero se prepoveduje sadenje tobaka brez izrecnega dovoljenja finančnega ministrstva.

k Tatvina na železnici. Kakor javlja komisija železniške policije v Vinkovcih, je bilo na kolodvoru v Vinkovcih izvršenih 33 tatvin. Kradli so železniški uslužbenci. Posrečilo se je, izslediti zlikovce. Izročili so jih vojnemu sodišču.

k Železniška zveza Belgrad-Zemun. Kakor hitro bo savski most pri Belgradu dograjen, bo vzpostavljena železniška zveza Belgrad-Zemun. Razen rednih vlakov bo odhajal vsake pol ure v Zemun poseben vlak. Prometu bodo izročili tudi pontonski most na Savi.

k Tiskovna vest. List »Nova Doba« v Vukovaru je postal glasilo »Hrvatske Zajednice«.

Iz Ljubljane.

1 Za trgovce. Tržadke, ki se zanimajo za uvoz eksotičnih kož, usnja, strojil in obuvala, dobe v pisarni trgovske in obrtniške zbornice naslov neke angleške tržadke, ki se zanima za uvoz teh predmetov v našo državo. — Tržadke, ki hočejo izvažati laneno prejo v Francijo, dobe v pisarni trgovske in obrtniške zbornice naslov neke francoske tržadke, ki se zanima za uvoz tega predmeta v Francijo. — Tržadke, ki se zanimajo za nakup razlopljenega surovega gumija, dobe v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani naslov dotičnega dobavnega vira. — Tržadkam, ki se zanimajo za nakup različnega ovojnega in klosetnega papirja nemške provenijence, je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice na vpogled tozadevna ponudba. — Tržadke, ki se zanimajo za nakup praznih vreč iz jute šotske ali indijske provenijence, dobe v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani naslov neke tržadke v Parizu, ki take vreče v nakup ponuja.

1 Nepoboljšljiv tat je France Dremelj, rudar iz Zagorja. Iz zapora so ga izpustili 24. junija t. l., kjer je sedel zaradi tatvine, a 2. julija 1919 je že zlezal v Beričevem v stanovanje Marije Goriškove in jo je okradel. V sredo te sedel na znani mu obtožni klopi pred kazenskim senatom ljubljanskega deželnega sodišča. Pripozna, kar ga obdoljuje obtožnica. Predsednik nadsvetnik Vedernjak: »Obleko, ki ste jo ukradli, imate zdaj na sebi?« — »Da.« — Predsednik: »Ali so vas, koj dobili?« — »Prec, precl.« Sodišče je prisodilo Dremelju 8 mesecev težke ječe.

1 Seno je kradel Viktorju Müllerju Janez Strniša iz Šmartna pri Litiji. 4 ali 5 bal sena je ukradel. Strnišu je prisodilo ljubljansko deželno sodišče 2 mesca težke ječe.

1 Čigavi so konji. Pri povoznem eskadronu v Ljubljani (Tivolj dirkališče) se nahajajo sledeči konji: 1. rj. kob. dlj. tis. 15 let, 165 cm; 2. žel. bel. skop. 9 let, 160 cm; 3. rj. kob. b. z. 8 let, 160 cm; 4. rj. skop. b. z. 12 let, 144 cm; 5. rj. skop. b. z. 16 let, 162 cm; 6. tem. rj. kob. b. z. 18 let, 148 cm; 7. rj. skop. zv. l. zd. svit. bel. 8 let, 132 cm; 8. rj. kob. b. z. 10 let, 160 cm, z žrebetom; 9. rj. kob. d. zd. svit. bel. 153 cm; 10. tem. rj. kob. b. z. 164 cm. — Lastniki teh konj se pozivljajo ponovno, da te konje do 31. t. m. prevzamejo, ker se bodo po tem času konji prodali.

Po svetu.

s Lepa obetanja, ki se jih nihče ne drži. Prošlo leto — piše Clement Vautel — ko je nemška armada napredovala proti Parizu, se je zaobljubil pariški kanonik Ponlain, da se bo po osvoboditljivem miru podal peš v Orleans, v mesto narodne svetnice Ivane d' Arc. In sedaj je ta vrli kanonik res prijel za potno palico in se z nekaterimi duhovniki napotil peš v Orleans. Devica Orleanska je lahko zadovoljna: on je držal svojo obljubo. — Odkrito izjavljam, da se divim temu divnemu duhovniku. On nam daje prekrasen in redek primer energije in lojalnosti. Evo končno enega človeka, ki je nekaj obljubil in ki je, ko se mu je prošnja izpolnila, obljubo tudi držal. On ni eden onih, ki se drže neapoljske prislovice: Ko neha nevarnost, je svetnik pozabljen. — Koliko nas je, ki bi morali slediti njegovemu primeru! V vojski smo vsi kaj obljubili. Vojak je zaklical v metežu granat: »Nikoli več ne bom zmerjal svojo ženo, če mi bo prinesla prevročo juho.« Civilisti so govorili: »Ko se vrnejo naši branitelji, bomo z njimi vse delili, ker bi sicer ničesar ne imeli.« Cel svet je govoril: »Po taki nesreči bomo vedno čuvali sveto zvezo.« To so bili sami obeti, nič drugega kot obeti. Kdo ni za časa vojske razmišljal; naj le pride mir, pa se ne bomo več klali in zbadali med seboj, bitt! hočemo dobri, pravični, bratovski. Kdo ni v svoji obliki obetal, da pojde peš v Orleans? Ali koliko jih je šlo. Pot je široka, pot je lepa, a jaz ne vidim drugega na nji nego kanonika Ponlaina.

s Nesreča v zraku. V Tretsu, nedaleč od Marseille-a se je dogodila strašna zračna nesreča. Neki žrakoplov, ki je plaval proti zapadu, je strmoglavil ravno v hipu, ko se je hotel spustiti na zemljo in je v istem hipu tudi zgorel. Ko je prišla pomoč, so našli samo štiri osmojena trupla. Podrobnosti o žrakoplovu in potnikih še niso znane. Sodijo, da je bil žrakoplovec Anglež in potniki Francozi.

s Prevarani mož. V Parizu se je dogodil poseben slučaj. Neka dama je prevarala svojega moža. Ko je mož zapazil to, ko javnost še ni vedela nič o tem, ni znal, kaj naj bi naredil. Stopil je zato do svojega prijatelja, človeka, polnega duha in iskustva, da mu ta svetuje. »Ali naj oba ustrelim?« — »Ne, to ni pametno; potem bi zaprl tebe.« — »Ali naj ga pokličem na dvoboje?« — »Lahko. Toda on je bolj vaje sablje in pištole; ne bo se ti godilo dobro.« — »Ali naj ga natepem in njo spodim?« — »Tako delajo kočijaži. To ni dostojno za gentlemana.« — »E, kaj pa tedaj? Jaz sem žejen maščevanja!« — »Ne nori, prijatelj, ker drugače boš imel opravila z državnim odvjetnikom in sodiščem.« — »No, tega morda ne zahtevaš, da se izpostavljam javni sramoti in da zahtevam od varalice samo borno vsotico 100 frankov kot odškodnino.« — »Prijatelj, poslušaj me in bodi trezen. Povedi ženo in njenega prijatelja na prvo premijero v Opero, pa bodi proti njemu v pričjo vsega sveta kolikor mogoče ljubezniv. To je edini način, na kateri se more dagnes gentleman maščevati.

s Drobiz. V Londonu se izda na leto skoro 200 milijonov kron v dobrodelne namene. — V veliki večini kitajskih mest so najlepše in najbolj opremljene prodajalne, kjer se prodajajo mrtvaške krste. — Slon popolnoma lahko nosi na hrbtu tovor, ki tehta 60 centov. — Iz Francoske izvažajo samo v Združene države ameriške na leto 6,800.000 do 11,400.000 kilogramov orehov. — V Alpaih se dobe pošne podružnice še celo v višini 1800—2100 metrov. Neki poštni urad leži celo 3000 m nad morjem. — Perzijci imajo za vsak dan v letu posebno ime. — Kadar govori kitajski dijak kak sestavek na pamet, pokaže učitelju hrbet. — Mnogi japonski trgovci postrežejo svojim odjemalcem s čajem in pecivom, predno jim pokažejo blagol — Avstralija ima v razmerju s številom prebivalstva več cerkva, nego katerakoli druga dežela.

s Izginoli mrtvec. Na pokopališču v Calaisu so odprli naznani zlikovci grob nekake belgijskega podčastnika, ki je umrl v tamošnji bolnišnici, in so odnesli krsto s pokojnikom. Pravijo, da je to napravila najbrž njegova vdova, ki je hotela prepeljati pokojnika na rodno zemljo v Belgijo.

s Zablembe imetja bolgarskega bivšega cesarja Ferdinanda. Po vesteh iz Londona so baje sklenili, da bodo vse premoženje bivšega carja Ferdinanda, ki je naloženo v raznih angleških bankah, v vrednosti kakih 10 milijonov frankov, zaplenili v korist države.

s V Nišu, kjer sedaj zopet stoluje srbski kralj s svojo vlado, se je nahajal eden izmed najbolj čudnih in najbolj znanih balkanskih spomenikov: piramida iz človeških lobanj. Zgradil jo je neki turški paša leta 1809. v spomin zmage nad Srbi. Piramida je sestajala iz 1200 lobanj. Pesnik Lamartin, ki je obiskal to piramido, pravi, da jo je bilo groza pogledati, zlasti takrat, ko so se odrezanih glav še držali lasje. Toda piramida se je od leta do leta manjšala, ker so nekateri obiskovalci odnašali lobanje seboj za spomin; ko je Srbija postala samostojna kraljevina, so zadnje ostanke strašnega spomenika pokopali na krščanskem pokopališču.

s Perilo postane zamolklo in dobi vonj po masti, ker perejo naše perice kuhinjske cunje z drugim belim perilom vred. Cunj je treba namočiti in mencati posebej, skuha se tudi posebej, in sicer nazadnje. Prava perica bo ločila hudo umazano perilo vselej od bolj čistega. Zelo lepo se ubeli perilo, ako kuhaš za lug nekoliko boraksa. Narediš lahko lug samo iz boraksa in mila ali daš drugemu lugu par pesti boraksa. Posebno lepo in krepko pa bo perilo, če namočiš že posušene kose v vreli boraksovi raztopini in posušiš na solncu. Za škaf vode en četrt kilograma boraksa. Iz higijeničnih ozirrov se to priporoča posebno za žepne robce, ker jih boraks desinficira. — Pogostoma prineso perice še mokro perilo. To je treba takoj razvesiti in posušiti. Ne zanašaj se na železo. Dostikrat je perilo pod likalom navidez suho, ko se ohladi, je pa vlažno, in če ga spraviš, se pokvari in je nezdravo. Zglajeno perilo postavi poleti na solnce, pozimi k peči, da se posuši.

Stekleničnica.

(Češki spisal Karel V. Rais; preložil Al. Benkovič.)

(Dalej.)

»Torej ima vsega dovolj gospa oskrbnikova, kaj? No, mi mu to privoščimo iz dna srca!« je nadaljevala trgovka in med temi besedami položila na mizo naročeno blago ter prejela novce.

Tercijanka je kratko, rezko zasikala. Darbujanka je uprla vanjo svoje črne, velike, še vedno iskre oči.

»I nnn-ima, nnn-ima!« je hehetala starka. »Ni kaj posebnega — vse je bilo na dveh vvv-ozeh. Nekaj razne ropotije, a boljšega« — in Tercijanka je prezirljivo zamahnila z roko — »prav nič!«

»Pojdite no, pojdite no —« se je dobrovoljno sočutno čudila gospa. »In stara Domorazkovka je govorila, ko je prišla s svatbe: Oh ljudje božji, vsega imajo dosti, vsega. Mi smo proti njim čisto priprosti ljudje, ne vem, kako bo to, ko je naš fant prišel med nas!«

»Nič ne verjemite, gospa, nič ne verjemite! Sss-aj še steklenika nnn-ima!« in Tercijanka je nagnila glavo, blede oči široko odprla in porogljivo gledala trgovko.

»Glejte — glejte —« in sila iznenadežana gospa Darbujanova strmeč sukala glavo.

»Nnn-ima, pravim vam! Ni sledu ni o stekleniku! Človek bi tega niti ne verjel, ko bi sam ne bil videl — da ta oskrbnica — da se starši niso zmenili, ako sama nima toliko pameti — saj ga tukaj tudi najzadnja prinese možu, a ona ga nnn-ima?«

Tercijanko je ta dolgi naporni govor vso upehal.

»Ino, da po pravici povem, jaz se prav nič ne čudim,« je dejala gospa, delajoč se sočutno in roke prekrizala na ploskih prsih, »bila je učiteljica, to pa vemo, da bogate ne gredo zraven. Slišali smo — čeprav ne lovimo takih reči, a ljudje prineso — da je oče, ravno tako kot oskrbnikov, v Gradcu le uradnik, kali. Kaj pa more tak človek, navadno v svojih dolgih ne ve, kam bi se dejal! Ni čudal!« in polna sočutja se je zagledala v starko.

»I kako pa,« je vzdihnila tudi Tercijanka, »a da ta človek ni imel pameti, saj to ni za en dan, saj je vendar poznal vse rrr-azmere! Lahko bi bil srečen, pa ti vzame žensko, ki mu ni prinesla niti stekleničnice — kakšna gospa pa je to dandanes?«

»E, kakor si kdo postelje, tako bo ležal. Gledati bo moral, kako bo izhajal; na taki-le gosposčini je ta služba le kar tako — prosim vas, oskrbnik — pri baronu — na pristavi — in če mu odpovedo, kaj naj počneta? Nazadnje bo ti gospe še žal, da je pustila gotov kruh.«

»Vse je mogoče, res,« je pritrdila Tercijanka, »potem bi pa imela Domorazkovka, ali pravzaprav revež tast vse na hrbtu. Stara si je mislila, Bog ve kaj je, ko ima sina oskrbnika, kot bi ljudje ne vedeli, da tisti pred njimi samih dolgov ni vedel, kje se ga glava drži.«

»Kakšna je pa tista gospa?« je zvedavo, koprneče vprašala domačica.

»Da resnico povem, v obraz je prav-

zaprav nisem videla, a dokaj dolga je,« je važno pripovedovala starka.

Darbujanka je zamišljena parkrat mlasknila, kot bi imela jesih v ustih.

»Veste —« in čez mizo se je nagnila prav k starki — »takrat bi bil imel rad našo Malko, dosti je tekal k nam, stara je brusila pete, kjer je mogla, ljudje so nam tudi prinašali te reči, a kako neki — kako neki — to ne more biti —.«

»Vidite, gospa, jaz sem sama mislila, da bi si bili vi želeli —.«

»Kaj pa še — sam Bog nas varuj — Malka dobiva drugačna pisma, pa se niti ne zmeni. Imamo vendar hišo, polje, kupčijo, par tisoč gotovine — to vemo, da dečkom to diši. Saj nismo tako zabiti.«

Gospa Darbujanova, od teh besed razgreta, je tekala za mizo in se pretrgano smejala.

»Poglejte si no!« je rekla Tercijanka.

»Ino, on bi bil rad videl — prosim vas tukajšnji človek, iz bajte doma — da bi se priženil v imenitno rodbino. A stopite naprej, stopite naprej, gospa Tercijanová, dolgo vas že ni bilo pri nas!« in stekla je naprej kot prepelica, vzela starko pod pazduho in jo vlekla v sobo.

»O, hvala lepa — nonono — noč je že, in jaz za obisk niti nisem oblečena!« se je branila starka, a gospa ni odnehala.

»Le naprej, nikogar ni tu, nalijem vam čašico vina!«

Pripeljavši Tercijanko in otroka v sobo, ju je posadila, odprla vrata v kuhinjo in zaklicala: »Tone, pojdí v štacuno!«

Tercijanka se je ozirala po sobi.

Miza, na kateri je stala mogočna prižgana svetilnica, postelja, umivalnik, zofa, kovčeg, vse je bilo pokrito s pletenimi, kvačkanih pregrinjali, na okvirih slik, na rezbi omare so se pestrile papirnate rože, na svečnikih, svetilkinem stojalu, kropilniku, užigalniku so bili obešeni volneni, trepčasti okraski.

Iz kuhinje je prihitel droben možiček z redkimi, posivelimi brki in majhnimi zalizci.

»Da ti mleko na ognjišču ne vzkipi, se že vzdiguje,« je dejal ženski in videč gosta, dvignil volneno, okroglo čepico s čopom, rekel »Dobro večer!«, se brenčavo zasmejal, pomel z rokami in pohitel v štacuno.

»Kje pa imate gospodično, gospa?« je vprašala starka.

»Pri županu je — imajo dekleta doma! No, pijte, gospa Tercijanová!« in gospa Darbujanova je postavila na mizo brušeno steklenico z rdečim vinom. »Županova Božena je vsa navezana na našo Malko — tudi ona je bila v samostanu in je tam slišala o naši samo hvalo, tam baje še niso imeli take gospodične — sama je v kaki stvari malo nespretna, pa je poklicala Malko, da ji kaj svetuje. No, pijte, pijte!«

(Dalej.)

Izdajatelj konsorcij »Večernega lista«.

Odgovorni urednik Viktor Cenčič.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.